

**แนวทางการดำเนินงานตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะผู้เข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกิน
เข้ารับราชการทหารกองประจำการ ประจำปี ๒๕๖๓**

ตามที่ พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีนโยบายให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.)/ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรุงเทพมหานคร (ศอ.ปส.กทม.) บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ดำเนินการตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติดของผู้เข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ประจำปี ๒๕๖๐ เพื่อค้นหาผู้เสพยาเสพติด และนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรมของรัฐบาล นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าว ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ และมีประสิทธิภาพ สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ ดังนี้

๑. การกำหนดเป้าหมาย

ชายไทยที่มีอายุครบเกณฑ์ที่เข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกินฯ และผู้ขอรับการผ่อนผัน ยกเว้น “ผู้ที่ถูกกำหนดให้เข้ากองประจำการ (จับได้สลาทแดง) และผู้ที่ร้องขอ (สมัคร) เข้ากองประจำการ” เพราะในกลุ่มนี้ทางกองทัพบกจะดำเนินการตรวจหาสารเสพติดทุกราย เมื่อรายงานตัวเข้าหน่วยอยู่แล้ว

๒. การสนับสนุนชุดทดสอบสารเสพติดในปัสสาวะ

๒.๑ สำนักงาน ป.ป.ส. โดยสถาบันวิชาการและตรวจพิสูจน์ยาเสพติด (สวพ.) จัดสรรชุดทดสอบฯ ไปยังสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ๑-๙/กรุงเทพมหานคร (ปปส.ภ.๑-๙/ปปส.กทม.)

๒.๒ ให้ ศอ.ปส.จ./กทม. ประสานกับสำนักงาน ปปส.ภ.๑-๙/กทม. เพื่อขอรับการสนับสนุนชุดทดสอบ

๓. แนวทางการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะผู้ที่เข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกินฯ

๓.๑ ขั้นตอนการเตรียมการ

๓.๑.๑ ศอ.ปส.จ./กทม. ศป.ปส.อ./เขตบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์แนวทางการตรวจหาสารเสพติดปัสสาวะขั้นตอนการปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ และมอบหมายบทบาทหน้าที่รวมถึงการรายงานผลการดำเนินงาน

๓.๑.๒ ศอ.ปส.จ./กทม. ศป.ปส.อ./เขต จัดประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้การตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะโดยมีเนื้อหาการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

๓.๑.๒.๑ การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยคำนึงว่า “ผู้เสพยา คือ ผู้ป่วย” ควรได้รับการบำบัดฟื้นฟู โดยเร็ว ก่อนที่จะมีปัญหาทางสุขภาพหรืออันตรายที่จะเกิดกับตนเอง และครอบครัว

๓.๑.๒.๒ ผู้ที่มีสารเสพติดในปัสสาวะจะได้รับโอกาสในการบำบัดฟื้นฟูฯ ในระบบสมัครใจ ตามประกาศ คสช. ที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ กำหนด

๓.๑.๒.๓ ผู้ที่มีสารเสพติดในปัสสาวะ จะได้รับการประเมินคัดกรองและส่งต่อเข้ารับการบำบัดที่เหมาะสม

๓.๑.๒.๔ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจากโรงพยาบาลจะทำการคัดกรองผู้ที่มีสารเสพติดในปัสสาวะ เพื่อวางแผนการบำบัดฟื้นฟูฯ ที่เหมาะสมกับสภาพการเสพติด

๓.๑.๒.๕ ซึ่งแจ้งขั้นตอนและแนวทางการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะที่จะเกิดขึ้น
ให้กับผู้เข้ารับการตรวจด้วยความสุภาพ

๓.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติ

๓.๒.๑ มอบหมายให้บุคคลที่มีอำนาจในการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ เช่น เจ้าพนักงาน
ป.ป.ส. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น อยู่ปฏิบัติการประจำ
ณ สถานที่ตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะของพื้นที่นั้น

๓.๒.๒ ฝ่ายปกครองหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้รับผิดชอบหลักขั้นตอน
ประกอบด้วย

๓.๒.๒.๑ ให้ ศป.ปส.อ./เขต ดำเนินการจัดสถานที่ให้มีความเหมาะสม โดยแยกพื้นที่
ต่างหากในบริเวณใกล้เคียงหรือติดต่อกัน เพื่อไม่ให้เกิดความแออัด มีเขตกั้น กำหนดช่องทางเข้าและออกให้ชัดเจน
มีเจ้าหน้าที่คอยแนะนำและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผู้ที่มาเข้ารับการตรวจเลือก
ทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ รวมถึงประสานหรือขอความร่วมมือกับองค์กรปกครอง
ท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนรถสุขาเคลื่อนที่เพิ่มเติม ในกรณีที่พื้นที่นั้นมีห้องน้ำไม่เพียงพอ

๓.๒.๒.๒ จัดหาภาชนะที่สะอาดในการตรวจปัสสาวะ

๓.๒.๒.๓ ให้ ศป.ปส.อ./เขต ปฏิบัติตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข
โดยให้คัดกรองเบื้องต้นตามเกณฑ์สอบสวนโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของกรมควบคุมโรค แล้วจึงเริ่ม
ดำเนินการตามแนวทาง การตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะของผู้เข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกินฯ

๓.๒.๒.๔ การตรวจปัสสาวะ รายงานผลการตรวจปัสสาวะ และจัดทำแบบ
บันทึกผลการตรวจปัสสาวะเบื้องต้น (บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๑)

โดยสามารถนำตัวทหารกองเกินที่มาเข้ารับการตรวจเลือกฯ มาทำการตรวจหาสารเสพติด
ในปัสสาวะได้ หลังจากเสร็จสิ้นในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

☀️ กรณีทหารกองเกินที่ใช้สิทธิการขอผ่อนผัน ตาม ม.๒๙ (๓) เมื่อได้รับใบรับรองผล
การตรวจเลือกฯ (แบบ สด.๔๓) และหมายเรียกเข้ารับราชการทหาร (แบบ สด.๓๕) จากประธานกรรมการ
ตรวจเลือกแล้ว

☀️ ผู้ที่ได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากการตรวจร่างกายไม่ผ่านตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการ
กำหนด เช่น คนจำพวกที่ ๔, ๓, ๒ หรือคนจำพวกที่ ๑ ขนาดถัดรอง หรือไม่ได้ขนาด และได้รับใบรับรองผล
การตรวจเลือกฯ (แบบ สด.๔๓) จากประธานกรรมการเรียบร้อยแล้ว

☀️ ช่วงหลังจากการจับสลาก (ใบดำใบแดง) ดำเนินการตรวจเฉพาะผู้ที่จับสลากดำ
หรือปรับแผนการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะตามห้วงเวลาที่เห็นสมควรในแต่ละพื้นที่ ซึ่งทั้ง ๓ ช่วงเวลานี้
หน่วยบัญชาการรักษาดินแดนได้พิจารณาแล้วว่า การตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ จะไม่ส่งผลกระทบต่อขั้นตอน
การปฏิบัติการตรวจเลือกทหารกองเกินฯ ของหน่วย

๓.๒.๒.๕ เมื่อผลปัสสาวะเป็นบวก ให้ดำเนินการและจัดทำเอกสารเพิ่มเติม
ดังนี้

(๑) การยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู (บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๒)

(๒) แบบจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้ารับการตรวจเลือกทหาร
กองเกิน ใช้สำหรับผู้ที่ตรวจพบสารเสพติดในปัสสาวะ

๓.๒.๒.๖ ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเก็บตัวอย่างปัสสาวะส่งให้กับศูนย์เพื่อการคัดกรอง
ในพื้นที่ เพื่อตรวจยืนยันขั้นที่สองทุกราย ตามแนวทางที่ปรากฏในประกาศ ศสช. ที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ ที่ได้กำหนด
ขึ้นใหม่ ตามประกาศสำนักงาน ป.ป.ส. ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือผู้ที่ได้รับ
มอบหมาย ไม่สามารถเข้าร่วมตรวจยืนยัน ณ หน่วยตรวจเลือกทหารกองเกินฯ ได้

๓.๒.๓ ศป.ปส.อ./เขต ตรวจสอบประวัติการเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ จากระบบข้อมูล การบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ภายใน ๓ วัน นับจากวันที่ดำเนินการแล้วเสร็จ และให้แจ้งเจ้าตัว หรือผู้ปกครอง หรือกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๒.๔ ดำเนินการแจ้งแนวทางการส่งต่อเข้ารับการบำบัดให้กับผู้พบสารเสพติด ในปัสสาวะ ตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๓.๒.๕ ศูนย์เพื่อการคัดกรอง ดำเนินการประเมินสภาพการเสพยาเสพติดซ้ำประวัติ การใช้ยาเสพติดตามแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อรับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.) V.๒ เพื่อจำแนกสภาพการเสพยา และแบบแสดงตัวเพื่อเข้ารับการคัดกรองและนัดหมาย ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู (บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๕) พร้อมให้คำแนะนำ/ข้อมูลด้านการบำบัดฟื้นฟูฯ รวมถึงการส่งต่อ เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ ตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๔. แนวทางการส่งต่อและการเข้ารับการบำบัดฯ

กรณีผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นทหารกองประจำการ ที่มีผลปัสสาวะเป็นบวก ให้แจ้ง แนวทางการเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ ดังนี้

๔.๑ ผู้ที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ ในเขตพื้นที่ที่คัดเลือก ให้ศูนย์เพื่อการคัดกรองดำเนินการ แจ้ง/นัดหมาย วันเวลาที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ ในรูปแบบค่ายหรือตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุข กำหนด

๔.๒ ผู้ที่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ นอกเขตพื้นที่ที่คัดเลือก ให้ศูนย์เพื่อการคัดกรอง ดำเนินการแจ้งข้อมูล/สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ พร้อมข้อมูลสถานที่ที่จะเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ

๕. แนวทางการทำความเข้าใจกับผู้เข้ารับการบำบัดฯ

๕.๑ ให้ ศป.ปส.อ./เขต สร้างการรับรู้/ความเข้าใจในนโยบายของรัฐที่ให้โอกาส ผู้เสพยา คือผู้ป่วย ดังนั้น การตรวจปัสสาวะจึงไม่ได้มีผลกับการตรวจเลือกทหารกองเกิน แต่ต้องเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู สมรรถภาพผู้เสพยาติดยาเสพติดตามสภาพการเสพยา คือ ผู้ใช้ ผู้เสพยา และผู้ติดโดยเลือกห้วงเวลาที่เหมาะสม ที่จะไม่เป็นภาระบกวนการดำเนินงานในการคัดเลือกทหารกองเกินฯ

๕.๒ ศป.ปส.อ./เขตจัดประชาสัมพันธ์ ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเข้ารับการบำบัด ฟื้นฟูฯ หากจังหวัด/อำเภอ/เขต มีแผนการบำบัดฟื้นฟูฯ ที่ชัดเจน ให้นำหมายผู้เสพยาติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัด ฟื้นฟูฯ ตามวันเวลาที่กำหนดไว้

๖. การรายงานผลการดำเนินงาน การบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (NISPA) และระบบ บสต.

๖.๑ การรายงานผลการดำเนินงาน

ศป.ปส.อ./อ. มอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละ วัน ไปยัง ศอ.ปส.จ. เพื่อรายงานผลต่อ ศอ.ปส.ปค./สำนักงาน ปปส.ภาค ๑-๘/กทม. ทราบต่อไป

๖.๒ การลงข้อมูลในระบบ NISPA

๖.๒.๑ ศป.ปส.อ./เขต มอบหมายเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ให้ดำเนินการบันทึกจำนวน ผู้ได้รับหมายเรียกให้เข้ารับการตรวจเลือกฯ ประจำปี ๒๕๖๓ จำนวนผู้มารับการตรวจเลือกฯ และได้รับการ ตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ และรายละเอียดข้อมูลผู้ที่ตรวจพบสารเสพติดในปัสสาวะทุกราย เช่น รายชื่อ เลขประจำตัวประชาชน (๑๓ หลัก) โดยมีขั้นตอนการบันทึก ดังนี้

๖.๒.๑.๑ ลงชื่อเข้าใช้ในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (NISPA) ตามชื่อ และรหัสของหน่วยงาน

๖.๒.๑.๒ เลือกรายการ ระบบรายงานผลการดำเนินงาน (ศอ.ปส.จ.)

๖.๒.๑.๓ เลือกรายการ ตรวจสอบเลือกทหารกองเกิน

๖.๒.๑.๔ บันทึกข้อมูลโดยเลือกเมนูนำเข้า/แบบจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกิน

๖.๒.๒ ให้ ศป.ปส.อ./เขต นำรายชื่อผู้ที่มีผลปัสสาวะเป็นบวก บันทึกรายละเอียดข้อมูลในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (NISPA) ภายใน ๗ วัน นับจากวันที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

๖.๓ การลงข้อมูลในระบบ บสต.

๖.๓.๑ ศป.ปส.อ./เขต ลงข้อมูลผู้พบสารเสพติดในปัสสาวะ ตามแนวทางประกาศ คสช. ที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ และลงข้อมูลผลการคัดกรองและส่งต่อเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ

๖.๓.๒ เมื่อเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ แล้ว ให้ดำเนินการลงข้อมูลในระบบ บสต. ดังนี้

๖.๓.๒.๑ กรณีบำบัดฟื้นฟูฯ ในรูปแบบศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้ ศป.ปส.อ./เขต ดำเนินการลงข้อมูล

๖.๓.๒.๒ กรณีบำบัดฟื้นฟูฯ ในรูปแบบโรงพยาบาล ให้สถานพยาบาล ดำเนินการลงข้อมูล

๗. ในกรณีที่ผู้เสพผู้ติดยาเสพติดไม่มาเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ ตามกำหนด

ให้ดำเนินการตามแนวทางของประกาศสำนักงาน ป.ป.ส. เรื่อง การนำตัวผู้ต้องสงสัยเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู การบำบัดฟื้นฟู และการประเมินเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ และประกาศสำนักงาน ป.ป.ส. เรื่องการนำตัวผู้ต้องสงสัยเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู การบำบัดฟื้นฟูและการประเมินเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๑ กำหนดไว้
